МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА, СТАНДАРТИЗАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ

Кафедра переробки продукції тваринництва та харчових технологій

"Погоджено"	"Затверджую"
Декан факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології	Перший проректор
_____Михайло ГИЛЬ	_____Дмитро БАБЕНКО
"24" 06 2025 р.	"24" 06 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Нормативно-правове забезпечення моніторингу якості харчових продуктів"

освітньо-професійна програма
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
4-го року очної (денної) форми навчання
на 2025-2026 навчальний рік

Освітній ступень: – Магістр
Галузь знань: 21 – «Ветеринарна медицина»
Освітня спеціальність 212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»
Мова викладання: українська

Миколаїв – 2025

Програма відповідає вимогам Освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза», затвердженою Вченою радою Миколаївського національного аграрного університету 22.02.2022р. (протокол № 7), чинної згідно наказу по університету №37-О від 14.03.2022 р.

Розробник програми: канд. с.-г. наук, доцентка О. І. Петрова, ст. викладач В. В. Болодурін, Миколаївський національний аграрний університет.

Робоча програма розглянута і ухвалена на засіданні кафедри переробки продукції тваринництва та харчових технологій, факультету технології виробництва продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології, МНАУ

Протокол № 11 від «20» червня 2025 року.

В.о. зав. кафедри,
к.с.-г.н., доцентка Олена ПЕТРОВА

Схвалено науково-методичною комісією факультету технології виробництва і переробки продукції тваринництва, стандартизації та біотехнології Миколаївського НАУ

Протокол № 10 від «24» червня 2025 року.

Голова науково-методичної
комісії, к.с.-г.н., доцентка Галина КАЛИНИЧЕНКО

Гарант освітньої програми Алла БОНДАР

1. АНОТАЦІЯ

Зміст дисципліни: головним завданням дисципліни є використання здобувачем основ законодавства, що регулює правила створення продукції рослинного та тваринного походження, здійснення контролю якості харчових продуктів, організація виробничої діяльності, стандартизація та сертифікація виробництва, засвоєння та використання принципів і правил належної виробничої практики і подальше застосування одержаних знань та навичок при вивченні загальної та спеціальної технологій.

SUMMARY

Content of the discipline: the main task of the discipline is for the applicant to use the basics of legislation regulating the rules for creating products of plant and animal origin, implementing quality control of food products, organizing production activities, standardizing and certifying production, mastering and using the principles and rules of good manufacturing practice, and further applying the acquired knowledge and skills when studying general and special technologies.

2. Опис навчальної дисципліни
«Нормативно-правове забезпечення моніторингу якості харчових продуктів»

Галузь знань: **21 – «Ветеринарія»**
Освітня спеціальність **212 – «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»**
Освітній ступень: – **Магістр**
Освітня кваліфікація: **«Магістр з ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи»**
Обов'язкова (вибіркова) компонента **Вибіркова**
Семестр **7**
Кількість кредитів ECTS - **5,0**
Кількість змістовних модулів **2**
Загальна кількість годин **150**

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Всього годин:	- **150**/5,0 кред.
із них:	
лекцій	- **30**/1,0 кред.
практичних занять	- **46**/1,53 кред.
самостійна робота	- **74**/2,47 кред.

Форми підсумкового контрольного заходу – **залік**

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ОБ'ЄКТ, ПРЕДМЕТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - використання здобувачем основ законодавства, що регулює правила створення продукції рослинного та тваринного походження, здійснення контролю якості харчових продуктів, організація виробничої діяльності, стандартизація та сертифікація виробництва, засвоєння та використання принципів і правил належної виробничої практики і подальше застосування одержаних знань та навичок при вивченні загальної та спеціальної технологій

Завдання дисципліни - засвоєння вимог нормативних актів (законів) та положень нормативно-технічних документів (ТУ, ГСТУ ДСТУ), що регламентують порядок організації виробництва харчової продукції, проведення досліджень, проведення сертифікації продукції, атестації виробництва, вимоги до організації систем управління якістю на підприємствах, правила оформлення звітів з науково-дослідної роботи, технічної документації та ведення технологічного процесу.

Предмет дисципліни: закони, нормативні документи.

Об'єкт: сукупність нормативних документів для визначення якості харчової продукції.

- *Інтегральна компетентність*

Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у галузі ветеринарної гігієни, санітарії і експертизи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- *Загальні компетентності:*

ЗК1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3.Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК4.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК6.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8.Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК9.Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

- *Спеціальні (фахові) компетентності:*

ФК1. Здатність аналізувати загальні принципи, які застосовують до харчових продуктів і кормів загалом та безпечності харчових продуктів і кормів зокрема, на національному рівні та на рівні Європейського співтовариства.

ФК2. Здатність застосовувати методики роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо у професійній діяльності.

ФК3. Здатність здійснювати державний (внутрішній) контроль дотримання

вимог передзабійного огляду, забою тварин, а також здатність проводити післязабійний огляд продуктів забою та надавати рекомендації щодо їх подальшого використання.

ФК4. Здатність використовувати знання про хвороби тварин різної етіології для здійснення державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях.

ФК5. Здатність досліджувати харчові продукти і корми органолептичними та інструментальними методами для визначення їх безпечності та якості.

ФК6. Здатність застосовувати методики і процедури щодо виробництва та обігу харчових продуктів відповідно до концепції «Єдиного здоров'я».

ФК7. Здатність планувати і здійснювати контроль механізмів імпорту та сертифікаційних процедур, пов'язаних із захистом здоров'я тварин, людей і екосистем у країні-імпортері.

ФК8. Здатність планувати та проводити стандартний і розширений державний контроль підконтрольних вантажів на державному кордоні України та транспорті, аналізувати зв'язок між контролем безпечності харчових продуктів і здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

ФК9. Здатність проводити державний аудит на підконтрольних потужностях з виробництва, переробки, обігу харчових продуктів, кормів, кормових добавок, premіксів, ветеринарних препаратів, побічних продуктів згідно із системою менеджменту безпечності харчових продуктів та контролювати систему моніторингу для кожної критичної точки управління (КТУ) під час виробництва продукції.

ФК11. Здатність організовувати та проводити державний контроль гігієнічних вимог і санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ФК14. Здатність ідентифікувати та оцінювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів, відомостям, наведеним в інформації для споживача або декларації виробника.

ФК15. Здатність здійснювати контроль на потужностях з виробництва та обігу продуктів тваринного походження, на кордоні і транспорті з урахуванням потенційного впливу транскордонних хвороб, зокрема зоонозів.

ФК16. Здатність здійснювати контроль гігієнічних вимог діяльності потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва, об'єктів ветеринарної медицини тощо.

ФК17. Здатність здійснювати судово-ветеринарну експертизу згідно з чинним законодавством.

ФК18. Здатність контролювати ефективність проведення санації потужностей згідно з вимогами національних та міжнародних нормативно-правових актів.

- *Програмні результати навчання:*

ПРН 1. Володіти державною та іноземною (іноземними) мовами для можливості усного й письмового спілкування з фахівцями галузі та представниками інших професій і галузей з метою вирішення професійних завдань, для роботи з національними і міжнародними нормативно-правовими актами, науковими працями, методичними розробками, рекомендаціями, інструкціями тощо.

ПРН 2. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності, а також розуміти необхідність постійного підвищення рівня професійної кваліфікації.

ПРН 3. Володіти методами та методиками державного (внутрішнього) контролю на підконтрольних потужностях для гарантування безпечності харчового ланцюга, уміти контролювати, оцінювати та управляти ризиками під час виробництва та обігу харчових продуктів.

ПРН 6. Знати органолептичні та інструментальні методи і методики дослідження харчових продуктів і кормів для визначення їх безпечності та якості.

ПРН 7. Уміти планувати і здійснювати контроль та проводити моніторинг виробництва, здійснювати контроль зберігання, переробки та реалізації харчових продуктів і кормів, кормових добавок, premіксів, побічних продуктів, ветеринарних препаратів, засобів ветеринарної медицини та оцінювати їх безпечність і якість.

ПРН 8. Мати навички стандартного та розширеного державного контролю підконтрольних вантажів на державному кордоні України та транспорті, здійснювати аналіз зв'язку між контролем безпечності харчових продуктів та здоров'ям людей за міжнародної торгівлі продуктами тваринного походження.

ПРН 10. Володіти знаннями та практичними уміннями, необхідними для організації і проведення державного контролю гігієнічних вимог та санітарних заходів на агропродовольчих ринках і потужностях.

ПРН 13. Володіти навичками та знаннями, необхідними для ведення ветеринарного обліку, оформлення звітної та іншої необхідної документації, уміти ідентифікувати та встановлювати відповідність харчових продуктів вимогам нормативно-правових актів та іншим відомостям, наведеним в інформації для споживача або у декларації виробника.

ПРН 14. Володіти методами контролю технологічних процесів первинної обробки субпродуктів, харчової крові, спеціальної сировини, здійснювати ветеринарно-санітарний контроль дотримання технологічних операцій з ендокринною, ферментною, кишковою, шкіряно-хутровою сировиною, м'ясом та іншими продуктами забою і готовими харчовими продуктами, здійснювати їх інспектування, наносити позначки придатності та визначати шляхи подальшого використання цієї продукції.

ПРН 16. Мати необхідні знання та уміння для здійснення судово-ветеринарної експертизи згідно з чинним законодавством.

ПРН 17. Володіти методами контролю ефективності проведення санації різних потужностей з виробництва і переробки продуктів тваринництва відповідно до вимог національних і міжнародних нормативно-правових актів.

4. Місце дисципліни у структурі навчальних дисциплін

5. Передумови для вивчення дисципліни

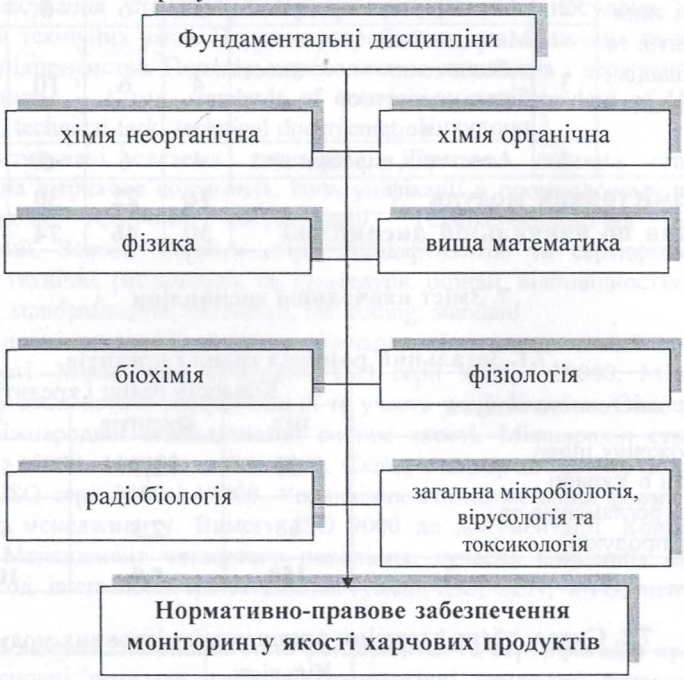

6. Структурно-логічна схема навчальної дисципліни

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин			
№	назва	№	назва	ЛК	ПР	СР	Разом
1	Основні положення щодо стандартизації в Україні	1	Правові та організаційні засади стандартизації в Україні	2	6	12	20
		2	Організація робіт зі стандартизації і загальні вимоги до стандартів.	4	6	12	22
		3	Вітчизняні системи стандартів	4	6	10	20
		4	Основні тенденції розвитку міжнародної та національної стандартизації	4	6	10	20
Всього за змістовний модуль				**14**	**24**	**44**	**82**
2	Основні типи регламентів та сертифікація продукції	1	Основні типи регламентів	4	4	8	16
		2	Сертифікація продукції	4	6	6	16
		3	Метрологічне забезпечення якості біотехнологічної продукції	4	6	10	20
		4	Атестація виробництва	4	6	6	16
Всього за змістовний модуль				**16**	**22**	**30**	**68**
Всього годин по навчальній дисципліні				**30**	**46**	**74**	**150**

7. Зміст навчальної дисципліни

7.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовного модуля	Кількість годин і кредитів		
	год.	кредитів	%
Основні положення щодо стандартизації в Україні	82	2,7	54,7
Основні типи регламентів та сертифікація продукції	68	2,3	45,3
Всього	**150**	**5,0**	**100,0**

7.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістовних модулів

Назва змістовного модуля	Кількість годин	Термін виконання
Основні положення щодо стандартизації в Україні	82	Відповідно до семестрового навчального плану та
Основні типи регламентів та	68	

сертифікація продукції		графіку навчального процесу
Всього	**150**	**х**

7.3. Перелік та короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1: **Основні положення щодо стандартизації в Україні.**

1. Правові та організаційні засади стандартизації в Україні, що спрямовані на забезпечення єдиної технічної політики у цій сфері. Органи державної та галузевої служб стандартизації. Організація робіт з стандартизації в Україні. Основні положення державної системи стандартизації України. Об'єкти стандартизації. Категорії нормативних документів з стандартизації. Види стандартів. Національні стандарти. Міжнародні стандарти. – 2 год. normative document, international standards, national standards, objects of standardization, technical specifications of Ukraine

2. Організація робіт зі стандартизації і загальні вимоги до стандартів. Загальні вимоги до побудови, викладу, оформлення та змісту стандартів. Порядок розроблення і затвердження стандартів. Порядок видання, перевірки, перегляду, зміни і скасування стандарту. Порядок розроблення, побудови, викладу та оформлення технічних умов. Порядок розроблення, затвердження та застосування стандартів підприємства. Порядок впровадження стандартів і державний нагляд за їх додержанням. – 4 год. standards of enterprises, state standard of Ukraine, state examination, technical task, technical documentation

3. Вітчизняні системи стандартів. Державна система стандартизації. Стандарти на штрихове кодування. Роль уніфікації в промисловому виробництві. Нормоконтроль технічної документації. Техніко-економічна ефективність стандартизації. Закони України «Про стандартизацію та сертифікацію», «Про стандарти, технічні регламенти та процедури оцінки відповідності». – 4 год. certification, standardization, procedure, bar coding, standard

4. Основні тенденції розвитку міжнародної та національної стандартизації систем якості. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, 10000. Міжнародна та європейська діяльність з стандартизації та участь у ній України. Основні тенденції розвитку міжнародної стандартизації систем якості. Міжнародні стандарти ISO серії 9000, 10000, 114000 та SA 8000. Склад стандартів. Вибір та застосування стандартів ISO серії 9000 і 10000. Управління якістю як вища форма проявлення регулярного менеджменту. Вимоги ISO 9000 до документації. Концепція TQM, TQC, QS. Менеджмент четвертого покоління: сучасна концепція менеджменту якості. – 4 год. international standardization system, IEC, CEN, WTO, metrology

Змістовний модуль 2: **Основні типи регламентів та сертифікація продукції.**

1. Основні типи регламентів. Технологічні тимчасові регламенти (ТТР), технологічні промислові регламенти (ТПР) та сфери їх застосування. Основні вимоги до змісту, побудови, викладення, оформлення розділів технологічного та технічного регламентів. Оформлення, експертиза, узгодження, затвердження та внесення змін до регламентів, контроль за їх виконанням. – 4 год. technical

regulations, technological regulations, draft technical regulations, technical requirements, normative legal act

2. Сертифікація продукції. Значення сертифікації у виробництві і суспільстві. Законодавча і нормативна база. Загальні положення та основні принципи системи сертифікації УкрСЕПРО. Структура системи сертифікації УкрСЕПРО. Органи з сертифікації продукції та їх організаційна структура. Сертифікація продукції в системі УкрСЕПРО: схеми сертифікації, порядок сертифікації продукції. Сертифікація систем якості. Порядок сертифікації. – 4 год. qualimetry, certification, quality of products, industrial products, products

3. Метрологічне забезпечення якості біотехнологічної продукції. Рівень якості продукції і методи його визначення. Оцінка рівня якості продукції на етапах її розроблення , виготовлення і експлуатації або споживання. Кількісна оцінка показників якості продукції. Діяльність метрологічної служби України по забезпеченню якості продукції. – 4 год. metrology, measured value, measurement method, reliability of measurements, measuring instruments

4. Атестація виробництва та вимоги до нормативних документів на продукцію, що сертифікується. Загальні вимоги до документації виробництва, що атестується. Загальні вимоги до атестованого виробництва та організації контролю за виготовленням та випуском продукції. Вимоги до проведення випробувань. Вимоги щодо комплектування партій. Вимоги щодо реєстрації результатів випробувань. Порядок атестації виробництва та технічний нагляд за ним. – 4 год. certification of production, technical supervision, normative and technical documentation, chief controller, enterprise

РАЗОМ: 30 годин

7.4. Перелік та короткий зміст практичних занять

Змістовий модуль 1: **Основні положення щодо стандартизації в Україні.**

1.1. Стандартні терміни та визначення, які застосовуються при вивченні дисципліни «Нормативне забезпечення біотехнологічних виробництв» (6 год)
1.2. Опис типової схеми НАССР виробництва (Hazard Analysis Critical Control Points система ризику в критичних контрольних точках) (8 год)
1.3. Стандарти на штрихове кодування (6 год)
1.4. Побудова причинно-наслідкової діаграми (6 год)

Змістовий модуль 2: **Основні типи регламентів та сертифікація продукції.**

2.1. Процедура та її роль в документованій системі управління якістю (6 год)
2.2. Побудова технологічних схем харчових процесів (8 год)
2.3. Побудова апаратурно-технологічної схеми виробництва (6 год).

РАЗОМ: 46 год.

7.5 Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Модуль	Тема	Зміст	Об'єм годин	Форма перевірки
I	Оформлення, експертиза, узгодження, затвердження та внесення змін до регламентів, контроль за їх виконанням	Пошук і обробка наукової інформації	44	Реферат
II	Сертифікація систем якості. Порядок сертифікації.	Пошук і обробка наукової інформації	30	Реферат
		Всього:	**74**	

7.6. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

ПИТАННЯ ДЛЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ
ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. На який орган державної служби стандартизації покладена підготовка кадрів і підвищення їх кваліфікації?

А) Технічні комітети зі стандартизації

Б) Український навчально-науковий центр зі стандартизації, метрології та сертифікації

В) Український науково-виробничий центр зі стандартизації, метрології та сертифікації

Г) Український наково-дослідний інститут стандартизації, сертифікації та інформатики

2. На який орган покладено розробка основоположних стандартів?

А) Технічні комітети зі стандартизації

Б) Український навчально-науковий центр зі стандартизації, метрології та сертифікації

В) Державний науково-дослідний інститут «Система»

Г) Український наково-дослідний інститут стандартизації, сертифікації та інформатики

3. Скільки на сьогоднішній день створено технічних комітетів на Україні?

А) 150

Б) 128

В) 119

Г) 120

4. Який нормативний документ не відноситься до категорії документів зі стандартизації на Україні?

А) державний стандарт

Б) галузевий стандарт

В) технічні характеристики

Г) стандарти підприємств

5. Коли розробляються галузеві стандарти?

А) у разі необхідності поширення результатів фундаментальних досліджень
Б) у разі необхідності поширення результатів прикладних досліджень
В) за відсутності державних стандартів
Г) для встановлення вимог, що регулюють стосунки між постачальником та розробником продукції.
6. Хто затверджує державний стандарт?
А) держстандарт України
Б) мінбудархітектури України
В) галузеві стандарти
Г) технічні умови
7. Якою цифрою позначається стандарт єдиної системи конструкторської документації?
А) 15
Б) 2
В) 3
Г) 4
8. Якою цифрою позначається стандарт єдиної системи технологічної документації?
А) 1
Б) 2
В) 3
Г) 4
9. Якою цифрою позначається система стандартів безпеки праці?
А) 11
Б) 21
В) 13
Г)12
10. Якою цифрою позначається стандарт державної системи забезпечення єдності вимірювань?
А) 10
Б) 22
В) 8
Г)9
11. В якій країні вперше зявилось позначення товарів штрих кодами?
А) Китай
Б) Литва
В)Україна
Г) США
12. Скільки розрядів має сучасний штрих код?
А) 15
Б) 12
В)13
Г) 14
13. Який об'єкт не являється інформаційним символом для кодування?
А) цифри
Б) букви
В) службові знаки

Г) фігури
14. В якому році було прийнято рішення про створення комплексу стандартів у галузі штрихового кодування?
А) 1991
Б) 1993
В) 1996
Г) 1997
15. В якому році Європейська Асоціація прийняла рішення про членство України в Асоціації товарної нумерації?
А) 1992
Б) 1994
В) 1997
Г) 1998
16. В якій країні було створено першу національну організацію зі стандартизації?
А) Великобританія
Б) Німеччина
В) Франція
Г) США
17. В якому році було створено Міжнародну організацію зі стандартизації?
А) 1943
Б) 1944
В) 1945
Г) 1946
18. В якому році Україна прийнята в члени Міжнародної організації ISO?
А) 1993
Б) 1992
В) 1991
Г) 1994
19. Що таке GMP?
А) технічний комітет
Б) належна виробнича практика
В) європейська організація зі стандартизації
Г) міжнародна організація законодавчої метрології
20. Впровадження GMP в країні можливо за участі
А) виробника
Б) споживача
В) країни - імпортеру
Г) міждержавної комісії
21. Ззовні причинно-наслідкова діаграма схожа на:
А) риб'ячий скелет
Б) дерево
В) коло
Г) трикутник
22. Хто запропонував причинно-наслідкову діаграму
А) Ішікави
Б) Ісікави

В) Іванов
Г) Іртищев
23. Які види регламентів не існують?
А) Технічний
Б) Технологічний
В) Стандартний
Г) Виробничий
24. Який розділ не містить технологічний регламент?
А) характеристика готової продукції
Б) схеми виробництва і технологічного процесу
В) характеристика сировини, матеріалів і напівфабрикатів
Г) безпечна експлуатація виробництва та охорона навколишнього середовища
25. Який розділ не містить технічний регламент?
А) Загальна характеристика виробництва.
Б) Апаратурна схема, специфікація устаткування і контрольно–вимірювальних приладів.
В) Експлуатація технологічного обладнання і контрольно–вимірювальних приладів.
Г) матеріальний баланс
26. Які матеріальні втрати не існують при виробництві продукції?
А) механічні
Б) фізико-хімічні
В) фізіологічні
Г) хімічні
27. Що таке реєстраційний номер?
А) кодова позначка
Б) цифрова позначка
В)умовна позначка
Г) буквенна позначка
28. Що таке матеріальний баланс?
А) співвідношення між кількістю вихідної сировини, матеріалів, напівпродуктів і проміжних продуктів»; що використовуються у виробництві, та кількістю фактично одержаної готової продукції, відходів і втрат
Б) частина системи забезпечення якості, яка гарантує, що лікарські засоби виробляються та контролюються у відповідності до обов'язкових принципів
В) повторна обробка всієї або частини серії продукції неприйнятної якості на певній стадії технологічного процесу
Г) усі документи, які послідовно висвітлюють історію кожної серії готової продукції
29.Що таке технічний регламент?
А) документ, що належить до категорії виробничих, інструкцій і містить відомості про порядок проведення технологічного процесу
Б) нормативний документ, в якому визначено технологічні методи, технічні засоби, норми та нормативи виготовлення лікарського засобу
В) нормативний документ, в якому визначено характеристики продукції або пов'язані з нею процеси і методи виробництва

Г) документ, який видається замовнику, як дозвіл для медичного застосування лікарського засобу в Україні

30. Що в перекладі означає слово сертифікація?

А) зроблено вірно

Б) зроблено відповідно

В) зроблено згідно

Г) зроблено правильно

31. Дайте повну назву що таке сертифікація?

А) нормативний документ

Б) процедура, за допомогою якої визнаний в установленому порядку (уповноважений) орган документально підтверджує відповідність продукції.

В) вимога

Г) відповідність обов'язковим вимогам нормативних документів і вимогам

32. До структури УкрСЕПРО входять:

А) держстандарт України

Б) технічні комітети

В) міжнародна система ISO

Г) навчально-науковий центр стандартизації, метрології та якості продукції

33. При сертифікації партії продукції (або одиничного виробу), що надійшла на територію Україну по конкретному інвойсу, сертифікат видається:

А) на конкретно заявлену продукцію

Б) на вказану в інвойсі

В) на наявну продукцію

Г) вся що надійшла на територію країни

34. який термін дії сертифіката відповідності на продукцію з аналізом документації, представленої заявником (Без обстеження виробництва)

А) 5 років

Б) 2 роки

В) 1 рік

Г) 1 місяць

35. Який термін дії сертифіката відповідності на продукції за схемою з атестацією виробництва?

А) 6 років

Б) 3 роки

В) 4 рік

Г) 3 місяць

36. В якому році затвердженні правила обов'язкової сертифікації машин сільськогосподарських для рослинництва, тваринництва, птахівництва і кормовиробництва, затверджені Держспоживстандарту України?

А) 1996

Б) 1993

В) 1991

Г) 1997

37. В Системі УкрСЕПРО сертифікати і їх копії видаються на офіційних бланках,що мають:

А) голограму

Б) кутовий штамп

В) підпис
Г) печать
38. Що в перекладі з французського означає слово сертифікат?
А) документ, що засвідчує безпечність товару.
Б) документ, що засвідчує цілісність товару.
В) документ, що засвідчує якість товару.
Г) документ, що засвідчує вартість товару.
39. Скільки в Україні діє державних систем сертифікації продукції?
А) 1
Б) 4
В) 2
Г) 5
40. Які існують види сертифікації?
А) обов'язкова
Б) спонтанна
В) вимушена
Г) добровільна
41. До державної метрологічної служби належать:
А) Держстандарт України
Б) Служба головного метролога відомства
В) Державна служба єдиного часу та еталонних частот
Г) Метрологічна служба підприємства чи відомства.
42. Якість продукції кількісно визначається:
А) технічним рівнем продукції
Б) рівнем якості виготовлення продукції
В) досягнутого рівня якості продукції і завдань управління якістю
Г) основних вимог до показників якості.
43. В залежності від способу одержання інформації знаходження значень показників якості продукції методи поділяються на:
А) соціологічний
Б) традиційний
В) реєстраційний
Г) вимірювальний
44. В залежності від джерела інформації методи знаходження значень показників якості продукції поділяються на:
А) експертний
Б) органолептичний
В) розрахунковий
Г) вимірювальний
45. При оцінці рівня якості продукції використовують які методи?
А) диференційний
Б) базовий
В) одиничний
Г) комплексний
46. Основними завдання метрологічної служби України є:
А) забезпечення підготовки кадрів
Б) державні випробування засобів вимірювання

В) європейське і міжнародне співробітництво
Г) розроблення і виготовлення продукції
47. Підприємство до початку атестації повинно мати документи, в яких наводяться відомості щодо:
А) структури відповідальності виробничого персоналу перед вищим рівнем керівництва за якість виготовлення продукції та виконання робіт
Б) загальні відомості про виробництво
В) засобів вимірювань, контролю за випробувальним обладнанням, що використовується під час виробництва продукції
Г) відомості про правильний порядок проведення випробувань
48. Порядок здійснення робіт з атестації виробництва в загальному випадку передбачає виконання таких етапів:
А) подання заявки
Б) перевірка працівників виробництва
В) перевірка виробництва і атестація його технічних можливостей
Г) перевірка випробувань
49. За результатами перевірки виробництва і атестації його технічних можливостей комісія складає звіт протягом якого часу?
А) один тиждень
Б) один місяць
В) один рік
Г) один день
50. Термін дії атестату що надається виробництву встановлюється органом з сертифікації на який строк?
А) три роки
Б) чотири роки
В) один рік
Г) два роки

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. Визначити зміст категорії «стандартизації».
2. Визначте мету і завдання стандартизації.
3. Які види стандартизації існують?
4. Які існують міжнародні організації зі стандартизації.
5. Що таке міжнародний стандарт?
6. Які категорії та види стандартів в Україні є?
7. Яка роль сертифікації у системі підвищення якості продукції та послуг?
8. Які види сертифікації є?
9. Як значення випробувальних лабораторій?
10. Що означає декларування відповідності?
11. Органи державної служби стандартизації в Україні.
12. Загальні відомості про державну систему стандартизації, її мета і основні принципи.
13. Об'єкти стандартизації.
14. Порядок розроблення і затвердження стандартів.
15. Порядок видання, перевірки, перегляду, зміни і скасування стандарту.

16. Порядок розроблення, побудови, викладу та оформлення технічних умов.
17. Порядок розроблення, затвердження та застосування стандартів підприємства.
18. Вітчизняні системи стандартів.
19. У яких випадках здійснюється скасування стандарту, термін його дії?
20. Що таке штрихове кодування?
21. Ким була розроблена базова система сертифікації лікарських засобів для міжнародної торгівлі?
22. Як класифікуються показники якості продукції в залежності від характеру вирішуваних задач при оцінці якості продукції.
23. Коли було започатковано Національну систему стандартизації України?
24. Наведіть приклади участі України у роботі міжнародних та регіональних організаціях з стандартизації.
25. Наведіть приклади родин стандарт ISO, які забезпечують якість продукції.
26. Визначте організаційну структуру та основні напрями діяльності Міжнародної організації із стандартизації ISO?
27. Визначте головні сфери застосування міжнародних стандартів.
28. Порівняйте сутність понять сертифікація та підтвердження відповідності.
29. Що таке система сертифікації?
30. Які існують види сертифікації?
31. Визначте основні функції учасників сертифікації у системі Укр СЕПРО.
32. Що таке акредитація і яка її мета?
33. Що таке сертифікат відповідності?
34. Розкрийте особливості сертифікації груп однорідної продукції.
35. Розкрийте особливості сертифікації продовольчих товарів.
36. За якими показниками проводиться ідентифікація продукції.
37. Визначте пріоритети в діяльності УкрНДІССІ та Укр НДНЦ.
38. Які вітчизняні метрологічні структури Ви знаєте?
39. Охарактеризуйте особливості сертифікації продуктів рослинного та тваринного походження, товарів дитячого харчування.
40. Зробіть характеристику основних міжнародних стандартів ISO/IEC по системам якості.

8. Форма підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання та рейтингова оцінка знань здобувачів вищої освіти з дисципліни

Для підвищення ефективності аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти використовується кредитно-трансферна система оцінки знань.

Схема проведення й оцінки контрольних заходів

№ модулю	Кількість годин		Вид заходу	Кіль-кість заходів	Оцінка		Сума	
	ЛК	ПЗ			min	max	min	max
1	14 / 0,46	18 / 0,60	Перевірка практичних завдань	4	8	10	32	40
			Тестування (реферат)	1	5	10	5	10
			Всього				**37**	**50**

2	16/ 0,54	12 / 0,40	Перевірка практичних завдань	3	5	10	15	30
			Тестування (реферат)	2	4	10	8	20
			Всього				**23**	**50**
Разом	30/ 1,0	30 / 1,0		10			60	100

Під час вивчення дисципліни здобувачами вищої освіти можливе виконання наукової роботи за результатами якої здобувачі вищої освіти готують доповідь на студентську наукову конференцію та публікують наукову статтю у студентському науковому віснику. За результатами наукової роботи здобувачі вищої освіти отримують до 10 додаткових балів до рейтингової оцінки знань з дисципліни.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти, та шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 - 100	**A**	**відміно**
82 - 89	**B**	**добре**
75 - 81	**C**	
64 - 74	**D**	**задовільно**
60 - 63	**E**	
35 - 59	**FX**	**не задовільно з можливістю повторного складання**
0 - 34	**F**	**не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни**

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Для виконання теоретичної частини дисципліни та проведення практичних занять в наявності є технічні засоби: мікрокалькулятори, комп'ютери класу IBM, методичні рекомендації до практичних занять та методичні рекомендації до самостійної роботи.

10. Перелік рекомендованих літературних джерел та законодавчо-нормативних актів

10.1 Базова література

1. Анищенко І. О., Рудик Т. А. Безпечність харчових продуктів на основі принципів НАССР: проблеми та шляхи вирішення. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 1. С. 35-38.

2. Величко О. А. Гармонізація національних стандартів: основні завдання та проблеми діяльності ТК. Стандартизація, сертифікація, якість. 2006. № 6. С. 17-20.

3. Величко О. А. Сучасний стан гармонізації національних стандартів України з документами і рекомендаціями OIML. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 4. С. 18-23.

4. Віткін Л. Е. Аналіз досвіду застосування Угоди про технічні бар'єри в торгівлі СОТ. Стандартизація, сертифікація, якість. 2009. № 3. С. 9-17.

5. Віткін Л. Е., Євдокімов С. О., Полякова І. А. Міжнародне співробітництво в галузі технічного регулювання. Стандартизація, сертифікація, якість. 2006. № 4. С. 19-29.

6. Вяткін О. А., Лаврентьєва М. Н. Системи управління якістю в органах виконавчої влади. Практичний досвід. Стандартизація, сертифікація, якість.– 2009. № 3. С. 54-56.

7. Галушко І.А. Конспект лекцій з дисципліни «Нормативне забезпечення біотехнологічних виробництв» для студентів денної форми навчання. Миколаїв, 2020. 138 с.

10.2 Допоміжна література

8. Голінка І. А. Розвиток стандартизації на міжнародному, регіональному танаціональному рівнях. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2009. № 1. С. 11-17.

9. Гордієнко Т. О. Діяльність українських ТК та їх організаційно-методичне забезпечення. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2006. № 2. С. 15-21.

10. Грищенко Ф. І. Українські ТК: Оцінювання участі у міжнародній та європейській стандартизації. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2007. № 1. С. 31-32.

11. Коршунов Д. А. Шлях до технічного регулювання. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2006. № 4. С. 30-32.

12. Маленька О. Н. Державна метрологічна система: Розвиток нормативної бази. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2008. № 2. С. 29-31.

13. Маслак А. О. Актуальність уведення функцій маркетингу в органах із сертифікації. *Стандартизація, сертифікація, якість*. 2006. № 2. С. 41-45.

14. Саранча Г. А. Метрологія, стандартизація, відповідність, акредитація та управління якістю. К. : Центр навчальної літератури, 2006. 672 с.

Розробник програми:
канд. с.-г. наук, доцентка Олена ПЕТРОВА

ст. викладач Володимир БОЛОДУРІН

Завідувачка кафедри
канд. с.-г. наук, доцентка Олена ПЕТРОВА